

Η διασταύρωση της τεχνολογίας και του εθελοντισμού

Δημήτρης Μανιατάκος

Συνιδρυτής και Γενικός Διευθυντής Προγραμμάτων Amazing Youth

Συντονιστής προγραμμάτων Ανταλλαγής Νέων: Erasmus+ exchange, solidarity and KA2

Στο λαβύρινθο της σύγχρονης ύπαρξης, η τεχνολογία αποτελεί φάρο προόδου αλλά ταυτόχρονα και καθρέφτη που αντανακλά τις βαθύτερες κοινωνικές μας ιδιαιτερότητες. Καθώς περιηγούμαστε σε αυτή την πολύπλοκη σχέση, η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η τεχνολογία αναδιαμορφώνει την αντίληψή μας για την ζωή γενικότερα αλλά και τον εθελοντισμό ειδικότερα προσφέρει βαθιές γνώσεις για την εξελισσόμενη ανθρώπινη εμπειρία μας.

Η εποχή μας ορίζεται από την τεχνολογική παρουσία σε όλες μας σχεδόν τις διεργασίες, μια εποχή όπου οι ψηφιακές σφαίρες συνυφαίνονται απρόσκοπτα με τις απτές πραγματικότητες. Το Διαδίκτυο, τα smartphones και η τεχνητή νοημοσύνη δεν έχουν απλώς αλλάξει τις καθημερινές μας συνήθειες, έχουν αναδιαμορφώσει ριζικά τον ανθρώπινο ψυχισμό, τις κοινωνικές μας αλληλεπιδράσεις και την αντίληψή μας για τον χώρο και τον χρόνο. Αυτή η ψηφιακή επανάσταση, ενώ προαναγγέλλει ευκολία και συνδεσιμότητα, φέρνει επίσης μαζί της υπαρξιακά ερωτήματα σχετικά με τη φύση της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης και τη θέση μας σε έναν όλο και πιο αυτοματοποιημένο κόσμο.

Εν μέσω αυτής της ψηφιακής κυριαρχίας, η ουσία του εθελοντισμού

παραμένει ένα προπύργιο ανθρώπινης σύνδεσης και συμπόνιας. Ιστορικά, ο εθελοντισμός αφορούσε την άμεση, φυσική δέσμευση, μια εκδήλωση αλtruισμού μέσω απτών δράσεων. Είτε χτίζοντας σπίτια, είτε διδάσκοντας παιδιά, είτε φυτεύοντας δέντρα, αυτές οι πράξεις προσφοράς δημιουργούν αισθητές αλλαγές στον κόσμο και στους ίδιους τους εθελοντές. Μας υπενθυμίζουν τη θεμελιώδη ανθρώπινη ανάγκη για σύνδεση, για συνεισφορά σε κάτι μεγαλύτερο από τον εαυτό μας και την εσωτερική ανταμοιβή που απορρέει από μια τέτοια δέσμευση.

Καθώς ο ψηφιακός και ο φυσικός κόσμος συγκλίνουν, συγκλίνει και η φύση του εθελοντισμού. Η τεχνολογία, η οποία συχνά θεωρείται απρόσωπη, διαθέτει ανεκμετάλλετες δυνατότητες ενίσχυσης των αλtruιστικών προσπαθειών. Οι ψηφιακές πλατφόρμες μπορούν να συνδέσουν τους εθελοντές με σκοπούς σε παγκόσμιο επίπεδο, ξεπερνώντας τα γεωγραφικά εμπόδια. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία συχνά επικρίνονται για επιφανειακές συνδέσεις, μπορούν να αποτελέσουν ένα ισχυρό εργαλείο για την ευαισθητοποίηση και την κινητοποίηση της συλλογικής δράσης. Οι αναλύσεις δεδομένων και τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο των εθελοντικών προσπαθειών, διασφαλίζοντας ότι οι πόροι χρησιμοποιούνται εκεί όπου χρειάζονται περισσότερο.

Ωστόσο, αυτή η ενσωμάτωση δεν είναι χωρίς φιλοσοφικά διλήμματα. Μήπως η ευκολία του ψηφιακού εθελοντισμού μειώνει την προσωπική ανάπτυξη που συνοδεύει τις φυσικές προσπάθειες; Μπορεί η εικονική ενσυναίσθηση να αντικαταστήσει τη βαθιά σύνδεση που δημιουργείται κατά την αλληλεπίδραση πρόσωπο με πρόσωπο; Καθώς αγκαλιάζουμε την τεχνολογία στον εθελοντισμό, πρέπει επίσης να αναμετρηθούμε με αυτά τα ερωτήματα, διασφαλίζοντας ότι η ψηφιακή ενίσχυση των αλtruιστικών μας δράσεων δεν θα επισκιάσει την ανθρώπινη ουσία στον πυρήνα του εθελοντισμού.

Καθώς βρισκόμαστε στο σταυροδρόμι ενός ταχέως εξελισσόμενου ψηφιακού τοπίου και της διαχρονικής παράδοσης του εθελοντισμού,

αναδύεται ένα βαθύ μήνυμα. Η τεχνολογία, στις μυριάδες μορφές της, δεν αντικαθιστά την ανθρώπινη επαφή στον εθελοντισμό, αλλά αποτελεί ένα εργαλείο για την ενίσχυση και την επέκτασή της. Η αληθινή ουσία του εθελοντισμού - ενσυναίσθηση, συμπόνια και σύνδεση - υπερβαίνει το μέσο μέσω του οποίου εκφράζεται. Είτε μέσω της φυσικής εργασίας είτε μέσω της ψηφιακής συνηγορίας, οι βασικές αξίες του αλτροισμού παραμένουν αμετάβλητες.

Σε αυτή τη συγχώνευση του ψηφιακού και του αλτροιστικού, βρίσκουμε μια αντανάκλαση της δικής μας πολύπλευρης φύσης ως ανθρώπινα όντα. Είμαστε πλάσματα του συναισθήματος και της λογικής, της φυσικής παρουσίας και της ψηφιακής προσωπικότητας, της ατομικότητας και της συλλογικής συνείδησης. Αγκαλιάζοντας την τεχνολογία στις εθελοντικές μας προσπάθειες, δεν μειώνουμε την ανθρωπιά μας, αλλά διευρύνουμε την εμβέλειά της.

Το μέλλον του εθελοντισμού, επομένως, δεν έγκειται στην επιλογή μεταξύ του φυσικού και του ψηφιακού, αλλά στην εναρμόνισή τους. Είναι στο να αναγνωρίσουμε ότι κάθε tweet, κάθε διαδικτυακή εκστρατεία και κάθε εικονική συνεδρία διδασκαλίας κουβαλάει

μαζί της τη δυνατότητα για αντίκτυπο στον πραγματικό κόσμο. Είναι στην κατανόηση ότι ο ψηφιακός κόσμος δεν αποτελεί διαφυγή από την πραγματικότητα αλλά προέκτασή της - ένα νέο σύνορο για την έκφραση του διαχρονικού ανθρώπινου πνεύματος της αλληλοβοήθειας.

Σε αυτή τη συνειδητοποίηση βρίσκεται το βαθύ μήνυμα της εποχής μας: στον τομέα του εθελοντισμού, η τεχνολογία δεν είναι σφετεριστής, αλλά σύμμαχος. Είναι μια απόδειξη της ανυποχώρητης ικανότητάς μας για καινοτομία και ενσυναίσθηση, μια υπενθύμιση ότι ακόμη και όταν ο κόσμος αλλάζει, η θεμελιώδης ανθρώπινη επιθυμία να κάνουμε τη διαφορά παραμένει